

Timpul amintirii... (II)

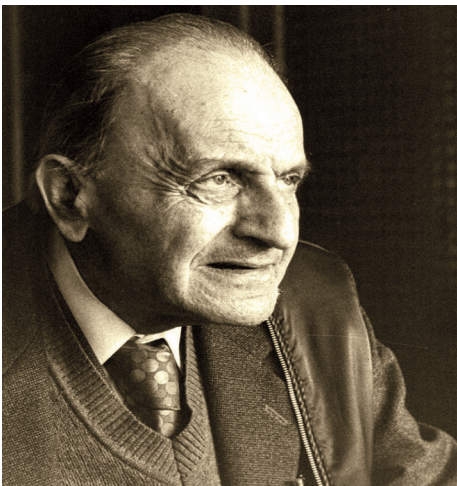
La modul general se poate spune (fără teamă de greșeală) că cine se ducea, și chiar ajungea de mai multe ori la marginalizatul Constantin Noica (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozoful Noica, un marginalizat al culturii comuniste și post-comuniste*, <https://isabelavs2.wordpress.com/constantin-noica/isabelavs-noicalistaneagra8/>), se cam ducea cu voie de la stăpânirea comunistă. Eu nu aveam voie de la stăpânire. N-am întrebat pe nimeni și m-am dus în august 1986 la Pălăniș. Acolo nu mi s-a dat voie să-l vizitez. Am fost pur și simplu indusă în eroare. Mi s-a spus că filozoful nu este în stațiune, nu e la Pălăniș. Or, el era acolo vizitat în august 1986 de Monica Pillat. Dar am avut cărțile lui Noica și le-am putut citi.

Etapă „Noica” (vezi vol.: Isabela Vasiliu-Scraba, *Filosofia lui Noica, între fantasmă și luciditate*, Slobozia, 1992) a fost pe la treizeci de ani, deși abia după căderea comunismului am putut publica ce am scris înainte de 1990 (vezi articolele mele despre Noica menționate de Titus Lates în vol. *Studii de istorie a filozofiei românești. Centenar C-tin Noica*, București, Ed. Academiei, 2009, pp. 603, 610, 671, 631; http://filosofieromaneasca.institutuldefilosofie.ro/e107_files/downloads/Lates,%20Titus%20-%20Mircea%20Vulcanescu%20-%20a%20bibliografie%20a%20exegezei.pdf; precum și articolele mele menționate în cele două ediții ale vol.: Stan V. Cristea, *Constantin Noica. Repere bibliografice*, București, RCR Editorial, 2011; ediția întâi în 2009).

După patruzeci de ani (datorită influenței lui Anton Dumitriu și a lui Noica) a urmat etapa „Platon” (vezi vol.: Isabela Vasiliu-Scraba, *Mistica Platonică*, Slobozia, 1999; precedat de volumele: I. Vasiliu-Scraba, *Configurații noetice la Platon și la Eminescu*, Ed. Star Tipp, Slobozia, 1998; I. V.-S., *Atena lui Kefalos*, Slobozia, 1997; Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozofie acroamatică la Platon*, Slobozia, 1997 <http://www.scribd.com/doc/134722762/Isabela-Vasiliu-Scraba-FILOZOFIE-ACROAMATIC%C4%82-LA-PLATON>; I. V.-S., *Despre existență, ființă și esență*, 1996 <http://www.scribd.com/doc/134719450/Isabela-Vasiliu-Scraba-DESPRE-EXISTEN%C8%9A%C4%82-FIIN%C8%9A%C4%82-%C8%98I-ESEN%C8%9A%C4%82>; si, în fine, I. V.-S., *O pseudo-descoperire a unui pseudo-plagiat. Lucrurile și Ideile Platonice*, 1995 <http://www.scribd.com/doc/134402379/ISABELA-VASILIU-SCRABA-O-pseudodescoperire-a-unui-pseudoplagiat-Nae-Ionescu-Evelyn-Underhill>).

Apoi a urmat etapa „Nae Ionescu” (vezi vol.: Isabela Vasiliu-Scraba, *Metafizica lui Nae Ionescu în unica și în dubla ei înfățișare*, Slobozia, 2000; https://www.academia.edu/35663604/METAFIZICA_LUI_NAE_IONESCU_IN_UNICA_SI_IN_DUBLA_EI_INFATISARE; și vol.: I.V.S., *În labirintul răsfrângerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi: Petre Țuțea, Cioran, Noica, M. Eliade, M. Vulcănescu și Vasile Băncilă*, Slobozia, 2000; https://www.academia.edu/25694750/Isabela_Vasiliu-Scraba_In_labirintul_rasfrangerilor). Secolul XXI a început cu studiul gânditorului religios „Mircea Vulcănescu”. În această nouă etapă am mers, ca să spunem așa, în contra curentului, ca și în cele scrise în volumul dedicat lui Alexandru Dragomir (https://www.academia.edu/25694732/Isabela_Vasiliu-Scraba_Propedeutica_la_eternitate), monografie în care am deținut întâietatea comentării gândirii sale, cum s-a întâmplat în 1992 și cu monografia despre filozofia lui Noica.

În 2009 mi s-a întâmplat ceva care nu mi s-a mai întâmplat nicicând: să citesc o carte care să-mi placă atât de tare încât de teamă că o „mănânc” pe toată, că o citesc și se termină, am închis-o după câteva zeci de pagini. Cartea asta – *Omul, zidire de mare preț*, Ed. Credința strămoșească, Mănăstirea Petru Vodă, 2009 –, cuprindea în ea explicări ale *Bibliei* făcute de Sfântul Arsenie Boca prin anii 1946-1947. Pe atunci era stareț la Mănăstirea Brâncoveanu, mult căutată de pelerini pentru reînvierea duhovnicească inițiată de faimosul ei stareț, cum scria acad. D. Stăniloae în prefețele primelor patru volume din *Filocalia* tipărite la Sibiu între 1945 și 1948, prefețe cenzurate de Humanitas la retipărirea primelor patru volume din *Filocalia* (vezi art. Isabellei Vasiliu-Scraba, *Moartea martirică a Părintelui Arsenie Boca*; <https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabelavs-martiriul7-boca/>; sau o variantă preluată în 2012: <https://melidoniumm.wordpress.com/2012/07/02/moartea-martirica-a-parintelui-arsenie-boca-un-adevar-ascuns/> și art. I.V.S., *Ceva despre mistica luminii în pictura părintelui Arsenie Boca*; <https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-ghius/>; precum și video de la Centenarul

Constantin Noica

Arsenie Boca, la Sâmbăta de Sus <http://www.youtube.com/watch?v=ZiOEBCIHIY>; vezi și art. I.V.S., *Legile Părintelui Arsenie Boca, legile veacului viitor*; <https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/ivslegiarsenieboca7/>; vezi și art. I.V.S. *Miracolul Bisericii de la Dragănescu* <https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabelavs-bisericadraganescul1/>; a se vedea și înregistrarea video de la Pitești, Mircea Eliade și Părintele Arsenie Boca <http://www.youtube.com/watch?v=GUvdVrPmFbs&feature=plcp>).

Când la Sibiu apăruse jumătate din *Filocalia* stilizată de doi mari poeți, Zorica Lațcu (/Maica Teodosia) și de acad. Nichifor Crainic (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Parintele Arsenie Boca, poeta Zorica Lațcu și poetul Nichifor Crainic în culisele Filocaliei românești*; <https://isabelavs2.wordpress.com/parintele-arsenie-boca/isabelavs-traduifilocalia5/>), la starețul Mănăstirii Brâncoveanu veneau studenți și tineri liceeni să le explice cuvântul Sfintei Scripturi. Dar nu veneau numai ei. Veneau și de la Casa Regală, Branul fiind aproape. Acolo era Domnița Ileana (care avea să devină Maica Alexandra, vezi video despre Domnița Ileana din 18 mai 2012 de la Univ. din Alba Iulia <http://www.youtube.com/watch?v=w0OgLroSCK>). Principesa Ileana îl invita pe faimosul stareț Arsenie Boca la Castelul Bran, unde mai invita universitari bucureșteni să țină prelegeri (acolo Alice Voinescu a ținut o conferință despre Faust).

Cartea *Omul, zidire de mare preț* (Ed. Credința strămoșească, 2009) a Părintelui Arsenie Boca m-a impresionat nespun fără să știu nimic de autorul ei. Apoi am încercat să aflui cine este autorul. Dacă o carte te impresionează în mod deosebit, vrei să știi câte ceva și despre autorul ei. Așa am aflat că Părintele Arsenie Boca a fost un ieromonah foarte cult care avea trei licențe: la Academia de Muzică Religioasă, la Belle Arte și la Teologie. Exista prin 1935 la București această Academie de Muzică Religioasă (înființată în 1928; în 1935

Nae Ionescu

profesor de armonie era compozitorul Paul Constantinescu; în 1942 a fost mutată la Conservator, apoi a fost desființată de ocupantul sovietic). Și mai era o a patra facultate pe care Părintele Arsenie Boca o urmărea, fără a-și da licența: medicina. Ce m-a impresionat în cartea acestui călugăr de vocație, sportit duhovnicește la Muntele Athos? Desigur „harisma cunoașterii”, dar și că urmărea cursurile celor mai mari filozofi români. Făcuse filozofie cu Nae Ionescu și cu Mircea Eliade. Lucrul acesta se vedea din economia expunerii sale și din subtilitatea unor pasaje.

Apare într-o declarație (de după una dintre arestările acestui călugăr nevinovat pe care mercenarii ocupantului sovietic au tot vrut să-l distrugă, închizându-l de nenumărate ori) că el, ieromonahul Arsenie Boca, urmărea în reviste de filozofie articolele lui Mircea Eliade despre mistica indiană, fiind interesat de mistică. De altfel, la București urmărea și cursurile de mistică ale profesorului Nichifor Crainic, închis și el fără de vină, românii fiind băgați în pușcării politice la nivel de milioane (vezi dr. Florin Mătrescu, *Holocaustul roșu*, ed.I-a 1994, ed.II-a 1998, ed. III-a 2009, București, Ed. Ericson, precum și *Monumentul victimelor gulagului comunist*, Chene-Bourg, Elveția). Există o ziaristică de stânga foarte agresivă care pune în paranteză adevărata istorie a unei țări. La noi ziaristica de stânga a fost tot timpul condusă de mercenarii ocupantului sovietic de după 1944. Dintre ei s-au selectat acei responsabili ideologici care întâi au interzis, apoi au negat cu totul Școala românească de filozofie inițiată de Nae Ionescu la București, având discipoli grozav de faimoși, printre care

Noica, pe care generația noastră a apucat să-l prindă. Peste granițele închise ale României, Mircea Eliade a fost cel mai faimos discipol al profesorului Nae Ionescu, cum în țara subjugată a ajuns să fie și filozoful martir Mircea Vulcănescu, autor al unui interesant volum despre Nae Ionescu, publicat după 1990 (vezi art. Isabela Vasiliu Scraba, *Mircea Vulcănescu și alți cărturari martiri ai temnițelor*, <http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=article&sid=1104>). Elev al profesorului Nae Ionescu a fost și poetul Horia Stamatu (1912-1989), traducătorul lui Ioan al Crucii și eseist de o subtilă gândire filozofică. Horia Stamatu scria că a avut în viața sa parte de niște modele extraordinare (vezi I. Vasiliu-Scraba, *La Centenarul lui H. Stamatu ciudătenii post-comuniste*, în rev. „Acolada”, Satu-Mare, nr. 9, septembrie 2012, p.19 <http://www.asymetria.org/modules.php?name=News&file=article&sid=1214>). Pentru Horia Stamatu, profesorul Mircea Vulcănescu (cel care a fost asasinat în închisoare, vezi video din 25 nov. 2011, Tecuci, Colocviul Mircea Vulcănescu, <http://www.youtube.com/watch?v=6kuhSDeAnVQ>) și profesorul Nae Ionescu fuseseră

Mircea Vulcănescu

modele formative.

Cred că acesta este rolul filozofilor și scriitorilor adevărați. Ei te pot forma. Nu numai că îți deschid mintea, dar te pot forma și în plan cultural. Filozoful Lucian Blaga este un scriitor cu totul aparte pentru că el acoperă practic întreg domeniul culturii: este un poet extraordinar, un filozof subtil; el a scris o dramaturgie cu niște versuri dumnezeiești. La el nu numai ideea care e pusă pe scenă contează, ci și limba în care își exprimă ideile: „Citind *Avram Iancu* auzeam vag și îndepărtat acordurile unei muzici subterane”, consemna Emil Cioran pe 12 aprilie 1935, la întoarcerea sa prin Paris din Germania (vezi scrisoarea scanată în vol.: I. Necula, *Emil Cioran. Mărturii și referințe*, Ed. Axis Libri, Galați, p.21). Într-adevăr, limba lui Blaga este absolut extraordinară. Opera lui formează un întreg univers. Noica spunea ceva asemănător despre poetul, eseistul și filozoful George Uscătescu, mai apropiat de noi prin perioada în care a scris și a trăit. Au existat români (în primul rând fostul asistent al lui Nae Ionescu, Mircea Eliade, socotit „cel mai mare istoric al religiilor din secolul XX”, dar și Vintilă Horia, Cioran, Eugen Ionescu și alții) care au realizat, în exil fiind, o „universalizare” a culturii românești. Disputat de cultura franceză și de cultura spaniolă a fost și prozatorul român Vintilă Horia (vezi art. Isabela Vasiliu-Scraba, *Vintilă Horia exilat*; <https://isabelavs2.wordpress.com/isabelavs-vintilahoriaexilat2/>; precum și art. I.V.S., *Vintilă Horia ca istoric al filozofiei*, <http://www.isabelavs.go.ro/Articole/IsabelaVintilahoriaistorie2.htm>). Vintilă Horia a fost primul scriitor străin laureat cu cel mai prestigios premiu al literelor franceze. În eseistica sa filozofică, Vintilă Horia spunea tinerilor să îndrăznească să pună la îndoială „adevărurile” aflate de pe canalele mass-mediei. El mai scria că „spiritul timpului” îndeamnă la „somm”, la amortirea controlului critic. El a fost un scriitor absolut interzis de cenzura comunistă. Vintilă Horia a fost profesor universitar la Madrid și în Argentina (vezi înregistrarea mea despre Vintilă Horia la lansarea volumului *Contra naturam*, <http://www.youtube.com/watch?v=-fK9Q9HL5II>). Fiind premiat cu cea mai înaltă distincție literară din Franța și scriind într-o limbă franceză foarte frumoasă o mulțime de cărți publicate la Paris, Vintilă Horia este considerat scriitor francez. De fapt el era un scriitor care acoperea imperial trei culturi: română, franceză și spaniolă, unde era o prezență remarcabilă nu numai ca prozator, istoric literar și eseist, dar și ca ziarist ce avea rubrici la reviste faimoase. Constantin Noica obișnuia să spună: „Nu citiți cărți! Citiți autori!”

Isabela VASILIU-SCRABA